

Lázně očištné i léčebné

Obecná historie lázeňství je stará jako lidstvo samo. Za starověku byla lázeňská místa zasvěcována božstvům, za středověku světcům, až mnohem později byla léčebná péče posuzována z odborného a vědeckého hlediska. Význam slova „lázně“ neznámá pouze odvětví spojené s léčivými vodami. Podíváme-li se třeba to Technického slovníku Teyssler-Kotyška z roku 1932, jako první význam tohoto slova jsou uvedeny lázně veřejné, které: „...jsou a budou stále důležitými a nepostradatelnými součástmi velkých i menších měst, neboť přes to, že i sebeskromnější byty jsou vybaveny koupelnami, zbývá velké množství obyvatelstva, které této nutné části bytu postrádá.“

Již od středověku se každé město snažilo lázně mít. Nebyly to ještě lázně v tom slova smyslu, jak jsme na ně zvyklí teď, ale lazebník, který v lázních pracoval, se vyznal i v některých léčebných metodách a protože ještě nebyly lékárny, měl doma i různé přípravky, které pak používal. O lázních se zmiňuje R. Šoupal v knize „Minulost Masarykova kraje 2.“ takto: „Také v Hodoníně se lázeň nacházela. Lazebník zde byl, jak o tom svědčí zpráva z let 1656–1673. Byl to Hans Boschan, též Pasch neboli Puš zvaný.“ Bydlil na náměstí v domě, kde je dnes Pasáž Beška. O více než sto let později, v roce 1754, zase v jiném domě na náměstí bydlel lazebník Baltazar Stiebach.

Moderními městskými veřejnými lázněmi se Hodonín mohl pochlubit pak v roce 1905, když byla tato služba občanům zřízena v areálu na konci ulice Legionářů. O pár let později, v roce 1924 je v adresáři města uvedeno: „Městské lázně, parní, vanové a sprchové, letní sluneční lázně, lodičky k používání ve vlastní budově, Legionářů ul. (nájemce J. Machka).“ V dobovém tisku se objevovaly inzeráty tohoto znění: „Městské parní lázně v Hodoníně doporučují se ctěnému obcenstvu jak z Hodonína, tak i z okolí k hojné návštěvě. Otevřeny jsou od středy do neděle. V úctě Jan Machka.“

Dnes asi častěji používaný význam slova lázně, tedy „lázně léčebné“, má své zastoupení v Hodoníně také. Jeho historie je zde sice kratší, ale s postupem doby nabývá stále většího významu a věhlasu. Ropa a zemní plyn se na Hodonínsku těžily dlouho a právě zaměstnanci společností zabývajících se jejich těžbou upozornili již v padesátých letech minulého století na významné množství jódu,

vyskytujícího se ve vodách čerpaných v souvislosti s ropou a plynem. V roce 1952 byla v Hodoníně nově postavená nemocnice, kam byly jodobromové vody dováženy a byly zde započaty první pokusy s využíváním k léčebným procedurám. Do pokusů a zkoušek byly zapojeny i výzkumné ústavy a začaly se dostavovat významné úspěchy v léčbě chronických onemocnění kloubů. Léčivé vody byly čerpány ze tří vrtů v oblasti Lužic, odkud byl v roce 1971 postaven sedm kilometrů dlouhý „jodovod“, kterým byly vody do lázeňské části nemocnice přivedeny. V té době ještě lázně neměly samostatnou budovu, osm kabin bylo tenkrát součástí nemocniční budovy.

V roce 1973 bylo v Hodoníně zřízeno detašované pracoviště Výzkumného ústavu balneologického v Mariánských lázních. Výsledky bádání byly zveřejněny v letech 1975 a 1978 a léčebné účinky byly prokázány nejen u onemocnění pohybového aparátu, ale i u kardiovaskulárního systému. Na základě těchto výsledků bylo rozhodnuto, že v Hodoníně bude vybudována lázeňská léčebna. Jako součást Československých státních lázní Luhačovice byla léčebna otevřena v roce 1979, tentokrát už v novém areálu o kapacitě 180 lůžek, přičemž byl stále využíván i balneoprovoz v nemocnici.

K výrazné změně dochází v roce 1993, když lázeňskou léčebnu získalo do majetku město Hodonín. Po roce 2002 byla lázeňská budova i park zrekonstruovány, v roce 2004 došlo k demolici nedostavěného balneoprovozu a v roce 2005 bylo započato s novou přístavbou, dokončenou v roce 2006.

V lázních bývá zvykem přiřazovat lázeňským domům jména a jinak tomu není ani v Hodoníně. Jak zdejší domy přišly ke svým jménům, nám řekne oficiální web lázní: „Léčebný pavilón Jindřich je pojmenován po zakladateli lázní MUDr. Jindřichu Berkovi, lázeňský dům Vladimír po MUDr. Vladimíru Žarorském, který, stejně jako MUDr. Eva Ševčíková, po níž je pojmenovaný nový lázeňský dům Eva, působí v Lázních Hodonín dodnes.“

V současné době jsou opět hodonínské lázně na pořadu mnoha jednání, připravuje se výstavba nového pavilónu a rozšíření služeb od roku 2015. K současným zhruba třiceti tisícům lázeňských hostů ročně tak snad přibudou i hosté další, kteří přinesou prospěch i pro jiná zařízení našeho města.

Městské veřejné lázně na ulici Legionářů

Stejná ulice v její dnešní podobě

Interiér veřejných lázní v Hodoníně v roce 1926

Původní budova lázní okolo roku 1979

Budovy nedokončeného balneoprovozu byly zbourány v roce 2004

S rekonstrukcí budov byl upraven i lázeňský park